

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilmann

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

7. De filiis Samuelis, declinantibus post auaritiam, accipientibus munera,
& peruertentibus iudicium, & c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65002)

dominium nobis exhibeant: quis non eos an-
reunctos mortales, qui in terra sunt, ponen-
dos arbitretur: quis vel sola officij autoritate
non omnibus magis reuerendos existimet: so-
li pontifici sancta sanctorum ingredi licet: so-
lis sacerdotibus in altari Deo ministrare: solis
panes propositionis sumere, & pro populo
supplicare. Cedat omnis terrena potestas, ni-
hil in sacerdotis potestate conspiciamus, quod
non caelo dignum sit.

*Ex lib. 1. Regum cap. 8. De filijs Samuelis, decli-
nantibus post auaritia, accipientibus munera, &
perueritibus iudicium, quos cum maiores populi
Israelitici dedignarentur amplius sustinere iudi-
cet, respondit Dominus, non illos, sed se à populo
abiectum esse.*

CAP. VII.

CUM tenuisset Samuel, posuit filios suos
iudices super Israël. Fuitq; nomen filij
eius primogeniti, Ioël: & nomen secundi,
Abia, iudicum in Bersabee. Et nō ambulau-
erunt filij illius in vijs eius: sed declinauerunt
post auaritia, acceperuntq; munera, & per-
uerterunt iudicium. Cōgregati ergō vniuersi
maiores natu Israël, venerūt ad Samuelem in
Ramatha, dixeruntq; ei: Ecce tu tenuisti, & fi-
lij tui non ambulant in vijs tuis: constitue i-
gitur nobis Regem, vt iudicet nos, sicut & vni-
uersæ habent nationes. Displicuitque sermo
in oculis Samuelis, eò quòd dixissent: Da no-

312 COLLATION. SACRAR
bis Regem, vt iudicet nos. Et orauit Samuel ad
Dominum. Dixit autem Dominus ad Samue-
lem: Audi vocem populi in omnibus quae lo-
quuntur tibi. Non enim abiecerunt te, sed me,
ne regnem super eos. Ecce per magistratus le-
gitime constitutos, precipue vero illos, qui spi-
ritualibus gubernaculis ordinaria vocatioe
praesident, Dominus Deus seipsum regnare
profiteretur, qui etiam in manifesta crimina pro-
labatur, vt filij Samuelis, ex hac tamen historia
elucescit, grauissime Deum offendere illos, qui
hac occasione res novas moluntur. In quibus
quanto malis progrediuntur, tanto grauius
diuersarum afflictionum mala sibi ipsis accer-
sunt, multoque maiora, quam illorum quae
reiciunt, repudiatione se declinatos spera-
uerunt. Filij Samuelis auaritiam sectantes, per-
uertendo iudicium accipiebant munera. Re-
iiciunt illos subditi, & postulant sibi regem.
Quid vero sub rege erant passuri? Hoc certum
quit Samuel, ius regis, qui imperaturus est vo-
bis: filios vestros tollet, & ponet in curibus
suis, facietque sibi equites & praefectores qua-
drigarum suarum, &c. Filias quoque vestras
faciet sibi vnguentarias, & focarias, & oliu-
cas. Agros quoque vestros, & vineas, & olei-
optima tollet & dabit seruis suis. Sed & lega-
tes vestras & vinearum redditus addecimabit
vt det eunuchis & famulis suis. Seruos quoque
vestros, & ancillas, & iuuenes optimos, &c.

nos auferet, & ponet in opere suo. Greges quo-
 que vestros addecimabit, & vos eritis ei serui.
 In quem locum D. Greg. Magnus (*lib. 4. expo-
 sit in 1. Reg. cap. 4.*) Cum, inquit, sacerdotes ma-
 le viuunt, à laicis iudicandi non sunt. Dignè
 indigniorem recipiunt Israelita, qui indignū
 indignè eijcere praesumpserunt. Nam de filiis
 Samuëlis dicitur: Acceperunt munera, & per-
 uerterunt iudicia. De eo autem rege, quem si-
 lij Israel petunt, terribiles valdè minè profes-
 runt, quia dicitur: Agros vestros tollet &
 oliueta, & dabit seruis suis. Et quis sapiens nō
 attendat, quia nequius sit, publica violentia
 agros & vineas tollere, quàm vt acciperent mu-
 nera, praetextu veritatis iudicium permutare?
 Hac culpa, quadam verecundia regitur, pудо-
 re obumbratur. Culpa verò illa tantò nequior
 occiditur, quantò manifestius atq; atrocius per-
 petratur. Hac ibi D. Gregor. Sed insuper hoc
 quoque à regia dignitate actum est, vt cap. 1.
 libri 4. expositionis in 1. Reg. obseruauit idem
 Gregor. vt populus, qui malos Samuëlis filios
 adijciendo, Deum ipsum obliquè abiecerat,
 postea pessimo exemplo & praeepto regum
 manifestè à Deo apostataret, idola coleret &
 simulacra adoraret. Omnia quidem hæc iuxta
 egregij doctoris vocem, in figura contingebāt
 illis scripta sunt autem propter nos (1. Cor. 10.)
 Jam quidem apertè cognoscimus, inquit ibi-
 dem D. Gregor. horum Israelitarum auda-
 ciam

ciam, quæ diuinæ indignationis iudicia secuta
 sint, & tamen contra voluntatem Dei, contra
 prælatorum sanctæ Ecclesiæ consilium, agenda
 proponere non timemus. In malo quoque pro-
 posito reprehensi resistemus, & salubria ma-
 iorum consilia, in superabili malo pericula
 vincere conamur. Videmus quanti mali inco-
 mmentum sit pereuntes adspicere, & sequi ad
 perditionem, eorum vestigia non timere, &
 nales laqueos mortis incurrentes cernere, &
 hisdem laqueis irretiri nequaquam metuo-
 Hæc ille. Notum est quid florentissimo Greco-
 rum regno acciderit, qui cum Romani eccle-
 siæ obedientiam præstare detestarent, eor-
 iam tot annis, plusquam Barbarica seruitu-
 iugum sub immanissimo Turca sustinent. Sed
 quid opus, longè ut factorum exempla peten-
 tur? In vicinis quibusdam prouincijs exculle-
 runt leue iugum Catholicæ & Apostolicæ Ec-
 clesiæ, profligauerunt sacerdotes, vastarunt Ec-
 clesias, in exilium eiecerunt vniuersos sancti-
 & Catholicæ religionis professores, famulo-
 rum colluuiam recipientes, ne hoc contem-
 spreto & abiecto rege suo longè optimo & pi-
 mentissimo, Deumque religiosissime colente,
 vnâ, sed plures sibi accersuerunt ciconias,
 quibus longè grauius affliguntur, quam si
 mu-

mucl suos Israëlitas affligendos spiritu prophético prædixit. O cœcitatē, non vno lachrymarum fonte plangendam.

*Ex lib. 1. Reg. Marcus Marulus libr. 3. cap. 5. & citat
Com. Lycosthenes Saul & Doeg sacerdotes Nobe interficientes, (alijs ministris id scelus detrectantibus,) seipsos postea interemerunt.*

CA. VIII.

E Missarij Saulis, regis iussi interimere sacerdotes Nobe, (1. Reg. 12.) eò quòd Dauidem (quem ipse rex persequebatur) suscepissent, non sunt ausi manum eis inferre. Aderat rex, in facinus vrgebat: cunctantibus, iratus minabatur. At illi immoti fixiq; steterunt, adeò ipsimet occidi, si fors ita fieret, quàm occidere Dei ministros malebant. Serui denique morte contempta, prætulērunt furentis domini iurioni reuerētiam sacerdotum: Doeg verò Idumæus, cui nulla religio, nullus Dei metus erat, nec sacerdotum quidem eius cruore manus suas scædare timuit, nec distulit piòs cotam impio rege iugulare, vt illi morem gereret. Doeg interpretatur mortuus, ne nescias morte æterna damnandum esse, quisquis tam excellentis ordinis viris iniuriam irrogare non perhorreteret. Ac ne tam immane flagitium, vel Sauli, vel ipsi Doeg impunè cessisse existimes, ambo simul, cum in Gelboe Philistinios fugerēt, iusto Dei iudicio proprijs mutationibus incubuerunt, semet interficientes,